

Ελένη Μουσένα, (PhD)

Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΑΦΠΠΗ,
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Γνωστικό Αντικείμενο: «Εφαρμογή της
Παιδαγωγικής Πράξης σε Προσχολικούς Θεσμούς»

Διευθύντρια του Ερευνητικού Εργαστηρίου
Ψυχοπαιδαγωγικών Ερευνών

Δ/ση Γραφείου: Αγίου Σπυρίδωνος 28, Αιγάλεω,
Email: emousena@uniwa.gr

Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Η Ελένη Μουσένα είναι Διδάκτωρ Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, επίσης, κατέχει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Εκπαίδευση από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Οι βασικές της σπουδές πραγματοποιήθηκαν στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου. Η εκπόνηση της Διδακτορικής της Διατριβής πραγματοποιήθηκε με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), για μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην Πολιτότητα (Citizenship Education), την Παιδαγωγική Επικοινωνία και Πράξη, και την Ανάλυση περιεχομένων επικοινωνίας και ελέγχου του λόγου σε εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Στο Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Πρώην Τμήμα Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας) διδάσκει από το 2005 ως Επιστημονικός Συνεργάτης και το 2017 εκλέχθηκε Επίκουρη Καθηγήτρια. Έχει εργαστεί ως Εμπειρογνώμων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα ποιότητας στην Εκπαίδευση (2012-2015) και ως Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2007-2017). Υπήρξε αναπληρωματική εκπρόσωπος του Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΠΔΕ) στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ) και αναπληρωματικό μέλος στο Συμβούλιο της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΑΔΠΠΔΕ) (2014-2017).

Συνεργάζεται με Διεθνείς Οργανώσεις και Οργανισμούς για θέματα εκπαίδευσης και είναι μέλος ελληνικών και διεθνών επιστημονικών εταιρειών και επιστημονικών επιτροπών συνεδρίων, και κριτής άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά. Έχει δημοσιεύσει εργασίες της σε βιβλία και επιστημονικά περιοδικά.

Πρόσφατες Επιλεγμένες Δημοσιεύσεις

Βιβλία και Κεφάλαια σε βιβλία

Μουσένα Ε. (2021). *Επικοινωνία και Προφορικότητα στην Εκπαίδευση: Προγράμματα και Παιδαγωγικές Πρακτικές*. Gutenberg. Αθήνα.

Mousena, E. (2021). Pluribus vs Unum as Values in Citizenship Education. In Ruby M., Angelo-Rocha, M., Hickey, M., and Agosto, V. Charlotte (Eds) *Making A Spectacle: Examining Curriculum/Pedagogy as Recovery from Political Trauma* (pp. 49-64). NC: IAP– Information Age Publishing.

Mousena E. & Raptis N., (2021). Beyond Teaching: School Climate and Communication in the Educational Context, in: Waller, L. (Ed.) *Education at the Intersection of Globalization and Technology*. pp. 153-169. Intech Open. DOI: <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.93575>

Κυπριανός Π., και **Μουσένα Ε.** (Επιμ.) (2021). *Πέρα από την Ποιότητα - Γλώσσες αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή*. Gutenberg. Αθήνα Dahlberg G., Moss P. & Pence A. Beyond Quality in Early Childhood Education and Care – Languages of Evaluation. Routledge. London and New York.

Πετρογιάννης Κ. και **Μουσένα Ε.** (Επιμ.) (Υπό έκδοση). *Παρατήρηση του Παιδιού – Ένας οδηγός για φοιτητές της πρώιμης παιδικής ηλικίας*, Gutenberg. Αθήνα. Της Palaiologou, I. Child Observation – A Guide for students of early childhood. SAGE.

Mousena, E. & Kainourgiou, E. (forthcoming) Changing the Paradigm: Early Childhood Institutions in Greece 1950-2020, in: Caroli, D. *The history of day nurseries from 1945 until today*. Palgrave.

Κάκουρος, Ε. και **Μουσένα Ε.** (Επιμ.) (2019). *Εισαγωγή στις Κλασικές και Σύγχρονες Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Προσχολική Αγωγή*, Gutenberg. Αθήνα. Των Conkbayir, M., & Parcal, C. Early Childhood Theories and Contemporary Issues – An Introduction. Bloomsbury.

Mousena, E., & Sidiropoulou, T., (2018). Oral Communication Skills and Pedagogy, in: Cavero B. O. & Calvet L. N., *New Pedagogical Challenges in the 21st Century*. pp. 231-247. InTechOpen. Print ISBN: 978-1-78923-380-3. Online ISBN 978-1-78923-381-0 <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.70831>

Mousena, E., & Varnava –Skoura, G., (2016). Report sul sistema educativo della prima infanzia in Grecia, pp 55-66, in: Enea Nottoli (ed.) *Q2, Lo 0-6 in Europa, un viaggio nell' in fanzia*. Zeroeiu Edizioni.

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά

Mousena, E., & Raptis, N. (2021). Beyond Teaching: School Climate and Communication in the Educational Context. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 21(2), 98-110.

Aggelidou, G & **Mousena, E.,** (2021). Labor Integration of Recognized Refugees and Beneficiaries of International Protection in Greece through e-Government. *The International Journal of Community Diversity*, 21(1), 35-50. doi:10.18848/2327-0004/CGP/v21i01/35-50.

Mousena E. (2020) Listening and speaking as powerful literacy practices. *Educational Journal of the University of Patras UNESCO Chair*. 7(2):17-26

Mousena E. (2020) Forming Autonomous Citizens the Role of Education ([Формирование самостоятельных граждан – роль образования](#)), *Journal of Social Phenomena, Issues of Schoolchildren's Identity Formation*, 10(1): 16-26. https://doi.org/10.47929/2305-7327_2020.01

Sidiropoulou, T., **Mousena, E.,** (2017). Looking for Quality in Early Childhood Education and Care systems, in: *Journal of Regional & Socio-Economic Issues*, V 7, Issue 2, pp 53-65

Sidiropoulou, T., **Mousena, E.,** (2016). Exploring the impact of initial education on Professionalism of preschool pedagogues, in: *The Cyprus Journal of Sciences*, vol.14, pp 11-28

Mousena, E., (2016). An Overview of Evaluation Models on Early Childhood Education and Care, in: *Theory and Research in the Sciences of Education, International e-journal*, issue 14, ISSN: 2407-9669, p. 47-62.

Σιδηροπούλου, Τ., **Μουσένα, Ε.,** (2017). Προσχολική Εκπαίδευση - Εναρμόνιση Ευρωπαϊκού Πλαισίου και Εθνικής Πολιτικής, στο: *Κείμενα Περιφερειακής Επιστήμης*, vol. VIII, issue 1, 51-61.

Mousena, E., & Kiprianos, P., (2018). Quality and Identity Building in Early Childhood Education, in: Karakatsani, D., Spinthourakis, J.A., & Zorbas, V., (Eds). *Identity in Times of Crisis – Globalization and Diversity*, 17th CiCea & Jean Monnet CiCea Network International Conference Proceedings, pp. 476-491. ISBN: 978-618-82200-3-4 & 978-960-87091-8-8

Mousena, E., (2016). Workforce and quality in ECEC institutions in Greece. In: Kouros, J., Sidiropoulou, (Eds). *Proceedings of the 20th Conference of the Association of Psychology and Psychiatry for Adults and Children*. MEDIMOD monduzzi editore, Bologna Italy. pp. 26-33.

Mousena, E., Sidiropoulou, T., (2016). Transition to Elementary School vs. Extension of Kindergarten Schooling – A Pedagogical Model for School Readiness Evaluation. In: Kouros, J., Sidiropoulou, T., Moutevelis, P., (Eds). *Proceedings of the 19th Conference of the Association of Psychology and Psychiatry for Adults and Children.* MEDIMOD monduzzi editore, Bologna Italy. pp. 27-32.

Mousena, E., Sidiropoulou, T., (2016). Nature Deficit Disorder – Parents’ Attitudes, In: Kouros, J., Sidiropoulou, T., Moutevelis, P., (Eds). *Proceedings of the 21th Conference of the Association of Psychology and Psychiatry for Adults and Children.* FILODIRITTO, Bologna Italy. pp. 11-18. ISBN 978-88-95922-82-9.

Ερευνητικό έργο (ενδεικτικά)

InTra-EduCare, Innovative Transformation in Early Childhood Education and Care, Ερευνητικό Πρόγραμμα υπό χρηματοδότηση του Εργαστηρίου Ψυχοπαιδαγωγικών Ερευνών, ΤΑΦΠΠΗ ΠΑΔΑ, Παρουσίαση στην Βραδιά Ερευνητή που διοργάνωσε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο 27/11/2020. Συμμετοχή ως Δ/ντρια του Εργαστηρίου ΕΨΕΠΑ του ΤΑΦΠΠΗ. <https://youtu.be/zMZabLXrtI0>

“EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE”, Thematic Working Group, Directorate General for Education and Culture (DG EAC), European Commission, - Strategic framework for European cooperation in education and training (2011-2015) (ET2020). Συμμετοχή ως εθνικός εκπρόσωπος.

“STRATEGIES FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION”, European Neighborhood Policy and Enlargement Negotiations, INT MARKT 56953, Ministry of Youth, Sports, Women and Family, Technical Assistance and Information Exchange instrument of the European Commission (TAIEX) and Tunis. (2014). Συμμετοχή ως απεσταλμένη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: “CB4LLP CAPACITY BUILDING FOR LIFELONG LEARNING PROGRAMME”, Executive Agency for Education and Culture of the European Commission under the Lifelong Learning Programme (2014). Συμμετοχή ως Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής.

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών», **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»** Ειδικός Επιστήμονας Αξιολογήτρια του εκπαιδευτικού υλικού Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης 6.1. με τίτλο «Αξιολόγηση υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού υποχρεωτικής εκπαίδευσης» του Υποέργου «6» «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ» της Πράξης “ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο πρόγραμμα σπουδών” με κωδικό ΟΠΣ 295450 και ειδικότερα για το Νηπιαγωγείο - Οδηγό Νηπιαγωγού. (2015). Συμμετοχή ως μέλος της ομάδας αξιολόγησης, Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής.